

Saksutskrift

Plan for naturmangfold for Ås kommune - Høringsutkast

Arkivsak-dok. 17/01048-9
Saksbehandler Siri Gilbert

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Klima- og miljøutvalg	22.01.2019	1/19

Klima- og miljøutvalgs behandling 22.01.2019:

Erik Wegge Bergvik (MDG) fremmet følgende forslag:

Til Kapittel 9.3 Tabell X, side 69 og 70 legges følgende tiltak og endringer inn:

Drift/arts mangfold

1. Nytt tiltak:
Øke kunnskapen om villbier og pollinerende insekter og lage en strategi for bevaring av pollinerende arter (2021).
2. Nytt tiltak:
Kantslått på kommunale veger skal ikke utføres før i juli. Kommunen kontakter og oppfordrer Statens Vegvesen og private til å gjøre det samme.
3. Endring av tiltak 18, til:
Benytte kun stedegen vegetasjon og pollinatorvennlige blomster på kommunens eiendom.

Kommunikasjon og veiledning:

4. Nytt tiltak:
Oppfordre kommunens innbyggere til å lage pollinatorvennlige hager.
5. Nytt tiltak:
Informere grunneiere som forvalter naturområder om naturkvalitetene på deres eiendommer og hvilke tilskuddsordninger de kan benytte seg av.
6. Endring av tiltak 8, til:
Gjennomføre et naturmangfoldseminar for politikere og kommunale planleggere/saksbehandlere/driftsansvarlige med fokus på problemområder i Ås kommune. (2020)

Kommuneplanrullering:

7. Endring av tiltak 3, til:
Utarbeide temakart Naturmangfold i kommuneplanen og synliggjøre leveområdene for kommunens ansvarsarter i dette. Ved anvendelse av jordloven, skogbruksloven og plan- og bygningsloven i arealforvaltningen skal det sørges for gode levevilkår for ansvarsartene.
8. Nytt tiltak:
Ved neste rullering av kommuneplanen bør områder med betydning for naturmangfoldet ved tettstedsnære områder vurderes avsatt som hensynssone i kommuneplanen.

Fremmede arter:

9. Nytt tiltak:

Stimulere grunneiere til å søke tilskudd gjennom SMIL-ordningen til å bekjempe fremmede arter.

Våtmark:

10. Nytt tiltak:

Stimulere til gjenåpning av lukkede bekker i jordbruksområder, og vurdere mulighet for gjenåpning av bekker i boligområder. Oppmuntre grunneiere til å ta i bruk finansieringsordninger som SMIL.

11. Nytt tiltak:

Av hensyn til fuglelivet på bl.a. Flatskjær og Tuskjær, innføres et forbud mot ferdsel med vannskuter i hekketiden i Bunnefjorden.

Skole:

12. Nytt tiltak:

Det skal utarbeides en oversikt over lokale ressurser og ressurspersoner som kan bistå skolene i arbeidet med det tverrfaglige temaet «Bærekraftig utvikling» og som samtidig kan bidra til at arbeid med målene i naturfag benytter informasjon om naturmangfoldutfordringer i eget nærmiljø og i egen kommune, som utgangspunkt for elevenes undring og læring. (2021)

Endringsforslag til vedlegg 2:

13. Side 77 under «Registrering av naturtypeverdier i Åsmyra i Ås kommune, 2011» - siste setning strykes

Marit Hauken (Ap) fremmet følgende endringsforslag til høringsutkastet:

1. Punkt 2.1 endres til:

Med naturmangfold menes naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser, herunder økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene.

2. Punkt 2.2 strykes

3. Punkt 9.1 endres til:

Ås kommune skal ta vare på naturmangfoldet ved bærekraftig bruk og vern, også slik at naturen gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden.

Kjersti Bakkebø Fjellstad (SV) fremmet følgende forslag:

1. Alternativt forslag til Aps forslag 2 – ny tittel og innledende avsnitt til eksisterende tekst under punkt 2.2:

Hvorfor skal vi ta vare på naturmangfold?

I henhold til Konvensjonen om biologisk mangfold, har kommunen en plikt til å ta vare på naturmangfold, herunder økosystemer, artsmangfold og genetisk mangfold. I tillegg er vi avhengige av naturmangfoldet og de økosystemtjenestene som det skaper.

2. Endring av tiltak 23, til:
Bedre informasjon om naturmangfold til kommunens innbyggere, gjennom kommunens nettsider og ved å utarbeide en brosjyre om naturverdier i Ås, frist 2020.

Mathias Eckholdt (H) fremmet følgende forslag til høringsutkastet:

1. Ny innledning som rettledning til leser om dokumentets oppbygging.
2. Ny hovedstruktur hvor plandelen (strategi og tiltaksdel) settes som hovedinnhold i planen. Med dette menes at punkt 2 i planens hovedfunksjon (side 5) skal fremheves, eksempelvis som hoveddel i dokumentet. Endring av hovedstruktur foretas etter høring, men før behandling i klima- og miljøutvalg av endelig planforslag.

Votering:

Først ble det punktvis stemt over forslagene til høringsutkastet, til slutt ble det stemt over del to av rådmannens innstilling om at det arrangeres et åpent høringsmøte i høringsperioden.

MDGs forslag:

1. ble nedstemt 5-4 (Ap, Sp, MDG, SV)
2. ble nedstemt 6-3 (Sp, MDG, V)
3. ble nedstemt 7-2 (Sp, MDG)
4. ble enstemmig vedtatt
5. ble vedtatt 5-4 (Ap, 2H, FrP)
6. ble vedtatt 5-4 (Ap, 2H, FrP)
7. ble nedstemt 5-4 (Sp, MDG, SV, V)
8. ble vedtatt 5-4 (Ap, 2H, FrP)
9. ble vedtatt 7-2 (2H)
10. ble vedtatt 5-4 (Ap, 2H, FrP)
11. ble nedstemt 5-4 (Sp, MDG, SV, V)
12. ble nedstemt 7-2 (MDG, SV)
13. ble vedtatt 5-4 (2Ap, 2H)

Aps forslag:

1. ble vedtatt 7-2 (MDG, SV)
2. ble nedstemt 5-4 (2Ap, H, FrP)
3. ble vedtatt 7-2 (MDG, SV)

SVs forslag:

1. ble nedstemt 6-3 (Ap, SV, V)
2. ble enstemmig vedtatt

Hs forslag ble enstemmig vedtatt.

Del to av rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Klima- og miljøutvalgs vedtak 22.01.2019:

Høringsutkastet til plan for naturmangfold for Ås kommune datert 11.01.18 sendes på høring med følgende endringer og tillegg, og det arrangeres et åpent høringsmøte i høringsperioden.

Endringer og tillegg til høringsutkastet:

1. Ny innledning som rettleiding til leser om dokumentets oppbygging.
2. Ny hovedstruktur hvor plandelen (strategi og tiltaksdel) settes som hovedinnhold i planen. Med dette menes at punkt 2 i planens hovedfunksjon (side 5) skal fremheves, eksempelvis som hoveddel i dokumentet. Endring av hovedstruktur foretas etter høring, men før behandling i klima- og miljøutvalg av endelig planforslag.
3. Punkt 2.1 endres til:
Med naturmangfold menes naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser, herunder økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene.
4. Punkt 9.1 endres til:
Ås kommune skal ta vare på naturmangfoldet ved bærekraftig bruk og vern, også slik at naturen gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden.
5. Siste setning strykes på side 77 under «Registrering av naturtypeverdier i Åsmyra i Ås kommune, 2011» i vedlegg 2.

Nye tiltak og endringer til kapittel 9.3 tabell X, side 69 og 70:

Kommunikasjon og veiledning:

6. Nytt tiltak:
Oppfordre kommunens innbyggere til å lage pollinatorvennlige hager.
7. Nytt tiltak:
Informere grunneiere som forvalter naturområder om naturkvalitetene på deres eiendommer og hvilke tilskuddsordninger de kan benytte seg av.
8. Endring av tiltak 8, til:
Gjennomføre et naturmangfoldseminar for politikere og kommunale planleggere/saksbehandlere/driftsansvarlige med fokus på problemområder i Ås kommune. (2020)

Kommuneplanrullering:

9. Nytt tiltak:
Ved neste rullering av kommuneplanen bør områder med betydning for naturmangfoldet ved tettstedsnære områder vurderes avsatt som hensynssone i kommuneplanen.

Fremmede arter:

10. Nytt tiltak:

Stimulere grunneiere til å søke tilskudd gjennom SMIL-ordningen til å bekjempe fremmede arter.

Våtmark:

11. Nytt tiltak:

Stimulere til gjenåpning av lukkede bekker i jordbruksområder, og vurdere mulighet for gjenåpning av bekker i boligområder. Oppmuntre grunneiere til å ta i bruk finansieringsordninger som SMIL.

12. Endring av tiltak 23, til:

Bedre informasjon om naturmangfold til kommunens innbyggere, gjennom kommunens nettsider og ved å utarbeide en brosjyre om naturverdier i Ås, frist 2020.

Saksutskriften bekreftes
Ås, 29.januar 2019

Kim Madsen Pham
Konsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksfremlegg

Rådmannens innstilling:

Høringsutkastet til plan for naturmangfold for Ås kommune datert 11.01.18 sendes på høring og det arrangeres et åpent høringsmøte i høringsperioden.

Ås, 11.01.2018

Trine Christensen
Rådmann

Ellen Grepperud
Virksomhetsleder samfunnsutvikling

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Høringsutkast plan for naturmangfold for Ås kommune:
Klima- og miljøutvalget

Plan for naturmangfold for Ås kommune:
Klima- og miljøutvalget
Hovedutvalg for teknikk og miljø
Kommunestyret

Vedlegg:

Høringsutkast plan for naturmangfold Ås kommune 2019011

Øvrige relevante dokumenter som ligger i saken:

Alle dokumenter på sak nr 17/01048 og 18/00586.

Saksbehandler sender vedtaket til:

Follo Landbrukskontor
Enhet for Kommunalteknikk

Saksutredning:

Sammendrag:

Ås kommune har en viktig rolle med å ivareta naturmangfold i saksbehandling, arealplanlegging, som grunneier og gjennom veiledning og informasjon til innbyggerne.

Det foreliggende høringsutkastet til plan for naturmangfold gir en oversikt over naturmangfold i kommunen, hvilke myndigheter som har ansvar for forvaltningen og virkemidler for å ivareta naturmangfoldet. Formålet med planen er å bidra til å øke kunnskapsgrunnlaget og kompetansen om naturmangfold i kommunen, både hos administrasjon, politikere og befolkningen. Gjennom mål, strategier og tiltak gir planen tydelig retning for hvordan kommunen kan bedre arbeidet med å unngå tap av naturmangfold, både gjennom arealforvaltning og konkrete tiltak.

Fakta i saken:

Bakgrunn

Ås kommunen har både i sin visjon og i kommuneplanen forankret viktigheten av en bærekraftig forvaltning av naturmiljøet. I kommuneplanen er det fastsatt at dette blant annet skal oppnås gjennom å forvalte og bevare arealer av betydning for biologisk mangfold etter prinsipper om bærekraft, samlet belastning på økosystemer og føre-var prinsippet. I kommunens handlingsprogram 2017-2022 ble det vedtatt at det skal utarbeides en plan for biologisk mangfold.

Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtok våren 2017 oppstart av arbeidet med plan for naturmangfold for Ås kommune, se vedlegg. Vedtaket ga føringer for planarbeidet:

Hovedutvalg for teknikk og miljøes vedtak 08.06.2017:

1. Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtar oppstart av planarbeid med Plan for naturmangfold for Ås kommune. Planen vil gi føringer for kommunens planlegging, myndighet og virksomhetsutøvelse som berører naturmangfold.
2. I planprosessen skal eksisterende kunnskapsgrunnlag og kartbaser gjennomgås. Midler til planen avsatt i budsjettet for 2017 brukes til feltkartlegginger av naturtyper der behovene for ny og oppdatert kunnskap er størst. Kartbaser oppdateres med eksisterende og ny kunnskap.
3. Planen skal beskrive status og behov for forbedringer i kommunens forvaltningspraksis på området i henhold til lovverket. I tillegg vil planen kunne avdekke behov for videre kartlegging, skjøtselstiltak og andre spesifikke tiltak.
4. Eventuelle forslag til tiltak som går utover normal saksbehandling og som krever ekstra finansiering må avklares i budsjett/handlingsprogram.

Formål med planen

Ås kommune har ansvar for å ivareta naturmangfold i saksbehandling, arealplanlegging, som grunneier og gjennom veiledning og informasjon til innbyggerne.

For å kunne gjennomføre bærekraftig arealforvaltning som ikke reduserer naturmangfoldet er det nødvendig med et godt kunnskapsgrunnlag om naturverdiene i kommunen, god kompetanse om forvaltning av disse verdiene etter gjeldende lovverk, og en strategi for prioritering av andre viktige tiltak for å ta vare på naturmangfold.

Plan for naturmangfold for Ås kommune har to hovedfunksjoner:

1. Øke kunnskapsgrunnlaget og kompetansen om naturmangfold.

I planen er status for kartlagte naturverdier i kommunen presentert. Informasjon om hvilke plikter kommunen har for å ivareta naturmangfold gjennom ulike lovverk og overordnede føringer er beskrevet. Planen er tenkt som et oppslagsverk og kunnskapsgrunnlag for saksbehandlere i kommunen (plan, byggesak, landbruk, kommunalteknikk), og inneholder derfor mye faktainformasjon. I tillegg vil informasjonen forhåpentligvis være nyttig for befolkningen, grunneiere, politikere og utbyggere.

2. Gi retning for kommunens videre arbeid med å ivareta naturmangfold.

Planen beskriver mål, strategier og tiltak for å styrke kommunens ivaretagelse av naturmangfold på ulike områder. Planen er et viktig kunnskapsgrunnlag for rullering av kommuneplanen, spesielt arealdelen, som legger de overordnede føringene for kommunens arealforvaltning.

Prosess og høring

Planen er utarbeidet av Enhet for plan, miljø og næring i samarbeid med Follo Landbrukskontor. Det er gjennomført intern høring hos relevante enheter i kommunen.

Det er gjennomført flere naturtypekartlegginger som grunnlag for denne planen. En naturtypekartlegging i utvalgte områder med fokus på våtmarksområder og videre kartleggingsbehov. Kartlegginger av to områder vernet til naturvern etter plan- og bygningsloven, Slorene og Kjøyabukta, som skal brukes som grunnlag for oppdateringer i skjøtselsplaner.

Det er gjennomført et innspillmøte med landbruks- og grunneierorganisasjoner i kommunen i forkant av utarbeidelse av høringsutkastet.

Det planlegges et åpent høringsmøte og en høringsrunde av planen etter politisk vedtak av høringsdokumentet. I høringen vil organisasjoner og privatpersoner få mulighet til å komme med innspill. Det blir opprettet en egen nettside på kommunens hjemmeside med alle høringsdokumenter og relevante fagrapporter og kartlegginger av naturmangfold.

Oversikt over innhold i planen

Innledningsvis beskrives formål med planen, forankring i kommuneplan og handlingsprogram, innretning og prosess. Planen har så en generell beskrivelse av naturmangfold, hvorfor vi er avhengige av naturmangfoldet og hva som truer det, samt nasjonale mål for ivaretagelse av naturmangfold (kap. 2). I kap. 3 er kommunens rolle og forpliktelse for ivaretagelse av naturmangfold etter gjeldende lovverk beskrevet, primært naturmangfoldloven, med en prioritering av naturverdier som det er viktigst å ta vare på. Kap. 4 beskriver de viktigste metodene for kartlegging av naturmangfold og status for kartleggingen i Ås kommune. Kap. 5 gir en oversikt over hvilke naturverdier vi har i kommunen. Kap. 6 beskriver hvilke forpliktelser kommunen og grunneiere har for å bekjempe fremmede arter, de viktigste problemartene i kommunen og status for bekjempelse av disse. Kap. 7 oppsummerer naturverdier som bør få spesielt fokus ved rullering av kommuneplanens arealdel. Videre er mulige juridiske virkemidler for å ivareta naturmangfold bedre i kommuneplanens arealdel gjennomgått, eksempelvis bruk av hensynssoner. I kap. 8 gis en gjennomgang av status i Ås kommunes enheter

når det gjelder kunnskapsgrunnlag, kompetanse og forvaltning av naturmangfold etter lovverket, og potensial for forbedring. Kap. 9 presenterer kommunens mål for ivaretagelse av naturmangfold, strategier og konkrete tiltak for å oppnå målet.

Mål og strategier i planen

Foreslått mål for planen:

Ås kommune skal hindre tap av naturmangfold ved å ta hensyn til naturmangfold i all arealplanlegging og arealforvaltning.

Foreslåtte strategier:

Ås kommune skal oppnå målet gjennom tre strategier. Innenfor hver strategi er det fastsatt tiltak (kap. 9.3).

1. Styrke hensynet til naturmangfold i kommunens arealplanlegging og saksbehandling.
2. Sikre at det blir tatt hensyn til naturmangfold i forvaltning, drift og skjøtsel av aktuelle arealer.
3. Formidle informasjon som bidrar til mer kunnskap om og bedre ivaretagelse av naturmangfold.

Vurdering:

Arealinngrep og arealbruk er den viktigste negative påvirkningen for naturmangfold i Norge. Kommunene har gjennom plan- og bygningsloven hovedansvaret for å disponere arealene i Norge. Kommunene har derfor en viktig oppgave med å ta vare på naturmangfoldet gjennom utøvelse av sin rolle som arealmyndighet. I tillegg har kommunen en viktig rolle med å informere og veilede innbyggere om naturmangfold, bekjempe fremmede arter og skjøtte viktige naturområder.

For å drive god arealforvaltning er god og oppdatert kunnskap om naturverdiene i kommunen avgjørende. I tillegg er det nødvendig at kommunens saksbehandlere innen saksbehandling som berører naturmangfold har god kompetanse om hvordan naturmangfold skal tas hensyn til etter gjeldende lovverk.

Denne planen bidrar til et bedre kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet i kommunen og omtaler hva vi mangler av kunnskap. Planen gir en samlet oversikt over lovverk som kommunen skal følge for å ivareta naturmangfold. Denne informasjonen vil være spesielt nyttig for saksbehandlere i kommunen, men også for publikum, grunneiere og politikere. Status for kompetanse og praksis i kommunen når det gjelder naturmangfold er kartlagt. Selv om kommunen gjør mye bra i dag, er det potensial for forbedring, og planen gir en oversikt over hvilke tiltak som er nødvendige for å øke kommunens kompetanse på feltet. Samlet gir dette et godt grunnlag for at kommunen får bedre praksis i arealforvaltningen.

Planen er også et viktig grunnlag for rullering av kommuneplanens arealdel. Den beskriver naturmangfold og verdier som bør tas spesielt hensyn til, og hvilke juridiske virkemidler som kan brukes i arealdelen. Avveiningene mellom ulike hensyn som vekst og vern er ikke gjort i planen. Slike avveininger må tas i den helhetlige vurderingen i rulleringen av kommuneplanen.

Mål- og strategidelen i planen er viktig da den gir tydelig retning for kommunens videre arbeid med å bevare naturmangfold. Den påfølgende tiltaksdelen definerer konkrete tiltak som er nødvendige for å oppnå det overordnede målet om å hindre tap av naturmangfold

Økonomiske konsekvenser:

Det meste av tiltak som foreslås i planen går inn under normal drift og saksbehandling i kommunen.

Tiltak som krever finansiering utover dette spilles inn i den årlige prosessen med handlingsprogram og økonomiplan. I økonomiplanen for 2019-2022 er det for 2019 satt av ca. 500.000 kr til oppfølging av planen. Dette skal dekke videre kartlegging av naturmangfold (både nye områder og oppdatering av gamle kartlegginger), bekjempelse av fremmede arter (videreføring av praksis), samt skjøtsel i verneområder der kommunen er ansvarlig myndighet (Slorene, Kjøyabukta og hule eiker på Breivoll). Detaljert oversikt over tiltak som krever finansiering finnes i planens kap. 9.3. Ytterligere behov for ressurser til oppfølging av planen spilles inn i årlige budsjettprosesser.

Miljømessige konsekvenser:

Tap av naturmangfold er en av de største miljøutfordringene vi står overfor i dag. Kommunene har et viktig ansvar for å ivareta naturmangfold i rollen som arealmyndighet.

Plan for naturmangfold for Ås kommune gir et bedre kunnskapsgrunnlag for ivaretagelse av naturmangfold i kommunen. Dersom kommunen gjennomfører strategier og tiltak i planen vil det bidra til å oppnå den overordnede målsettingen om å hindre tap av naturmangfold i kommunen.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen mener at høringsutkastet gir en god gjennomgang av naturverdier i kommunen og status i kommunens arbeid med å ivareta naturmangfold. Planen gir tydelig retning for hvordan kommunen kan bedre arbeidet med å unngå tap av naturmangfold, både gjennom arealforvaltning iht. gjeldende lovverk og konkrete tiltak.

Planen vil være et nyttig kunnskapsgrunnlag som kan brukes av saksbehandlere spesielt og publikum generelt, og slik bidra til økt kunnskap og kompetanse om naturmangfold.

Rådmannen anbefaler at høringsutkastet sendes på høring og at det arrangeres et åpent høringsmøte i høringsperioden.

Alternativer:

1. Planen sendes på høring med følgende endringer: (*Beskriv endringer*).
2. Planen sendes ikke på høring. (*Begrunnelse*).

Kan vedtaket påklages?

Nei.

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart.